

5 Οκτωβρίου 2023

Τα όριά μας

[Ορθοδοξία](#) / [Κοινωνικά θέματα](#)

[Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας](#)

Η δύναμη των φυσικών φαινομένων τα οποία επιτίθενται στον κόσμο μας, δείχνει ότι όσα μέτρα κι αν πάρουμε οι άνθρωποι, όσο κι αν εμπιστευόμαστε τις γνώσεις, τις δυνάμεις, τις τεχνικές μας, έχουμε όρια. Δεν είναι θέμα πολιτικής διαχείρισης ή πρόνοιας. Αυτά μπορούμε να τα κάνουμε καλύτερα ή χειρότερα. Αυτό που δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε είναι το ανεξέλεγκτο, το οποίο συντρίβει τις αντιστάσεις, τα λόγια, τις ικανότητές μας.

Ζούμε σε μια εποχή στην οποία ο άνθρωπος θέλει να διαγράψει τον Θεό από τη ζωή και την καθημερινότητά του. Έχοντας καταστήσει τον εαυτό του μικρό θεό, θεωρεί ότι όλα είναι δικά του, όλα επαφίενται στις δικές του πρόνοιες και εφευρέσεις. Και έρχεται ο πλανήτης μας να μας υπενθυμίσει, με σκληρό αληθινά τρόπο, ότι όσο κι αν προχωρήσουμε, πάντοτε σε κάτι θα υστερούμε. Κι αυτό είναι το πεπερασμένο μας. Το κτιστό. Το δημιουργημένο. Έφτιαξε ο Θεός τον κόσμο με τελειότητα μηχανισμών, αλλά τον άφησε δεμένο με τον χρόνο. Και ο χρόνος έχει τέλος. Τα φυσικά φαινόμενα μάς υπενθυμίζουν ακριβώς αυτό. Πως ο χρόνος είναι ανίκητος. Προνόησε ο Θεός ώστε το κακό να μη μείνει αθάνατο. Μας έδωσε όρια, ώστε να μπορούμε να βρούμε την αλήθεια που μας ξεπερνά. Και έστειλε τον Υιό Του να γίνει άνθρωπος, για να μας παρηγορήσει με τη δύναμη της αγάπης, με την προσδοκία ότι οι σταυροί αυτής της ζωής δεν είναι το τέλος, αλλά το πέρασμα, το Πάσχα στη βασιλεία και η προσδοκία της ανάστασης.

Διαβάζοντας ένα σωρό λόγους ανθρώπινους, καθόλη την περίοδο της καλοκαιρινής και φθινοπωρινής κρίσης, λόγους οργής, λόγους αναζήτησης ευθυνών, λόγους χωρίς νόημα, λόγους ειρωνείας, λόγους κατευθυνόμενους ή και αυθόρμητους, λόγους κακίας ή και συμπόνοιας, αισθανόμαστε ότι είναι καλύτερο να σιωπούμε. Καλύτερο να κλίνουμε γόνυ καρδιάς και να απευθυνόμαστε προς τον Θεό, ζητώντας από Εκείνον να μας βοηθήσει να αντέξουμε. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι ανθρώπινες προσπάθειες δεν πρέπει να γίνουν ή να κρίνονται ως προς το αν εξαντλήσανε τις προοπτικές στις οποίες πρέπει να είναι στηριγμένες. Είναι

εμφανές όμως ότι δεν επαρκούν.

Δεν είναι θεά η φύση, όπως τα οικολογικά κινήματα αφήνουν να εννοηθεί. Δεν μας τιμωρεί ο ουρανός για τα όσα σφάλματα έχουμε κάνει. Έχει βελτιωθεί ο κόσμος μας, η ποιότητα ζωής μας, έχει ανεβεί ο μέσος όρος ηλικίας μας, ο πληθυσμός της γης αυξάνεται, τα ανθρώπινα έργα δεν σταματούν να βρίσκονται σε πρόοδο. Ούτε και η αμαρτία σταματά. Ούτε και τα πάθη. Ούτε και οι αδυναμίες. Οι ήττες μας. Αυτό που μας λείπει όμως είναι η επίγνωση της φθαρτότητάς μας, της ευθραυστότητας και του πεπερασμένου. Από τη στιγμή που ήρθαμε στη ζωή, οι άνθρωποι παλεύουμε να θεοποιήσουμε το εγώ μας. Όπως λέγανε οι αρχαίοι, φτάνουμε στις μικρότερες ή μεγαλύτερες ύβρεις. Κι εκεί έρχεται η υπόμνηση ότι για όλα υπάρχουν όρια.

Ας μάθουμε να τα αναζητούμε με ταπεινότητα. Στις σχέσεις μας να πρωτανεύει η αγάπη και όχι το εγώ. Στην συνύπαρξη η εκζήτηση του κοινού καλού. Ας επιλέγουμε άρχοντες που νοιάζονται αλλά και νιώθουν τη φθαρτότητα και όχι αλαζόνες. Ας αναζητούμε παράκληση, παρηγοριά στον λόγο του Ψαλμωδού: «εν τη ταπεινώσει ημών εμνήσθη ημών ο Κύριος». Κι αυτό ας διδάσκουμε, με λόγια και με έργα, τα παιδιά μας.

themistoklismourtzanos.blogspot.com

MISSING_ARG_ACCESS_TOKEN